

„Szerencsésnek tartom magam...”

I Dr. Koósz Attila klinikai szakos állatorvossal, a Magyarországi Állatorvosi Kamara Pannon Szervezetének titkárával – a budapesti Croatica Média Központjában tett látogatásakor – eddigi élet-pályájáról és hivatásáról beszélgetünk.

A fiatal állatorvos 1967-ben a Zala megyei Murakeresztúron (Kerestur), a helyiek által Kalaci-bának nevezett falurészben született. Egyetemi tanulmányait Zágrábban végezte, majd onnan hazatérve rövid ideig Budapesten, a dr. Karagity Mihály vezette Magyarországi Horvátok Szövetségének munkatársa volt. Állatorvosként átmenetileg a két és félezer lakosú – Mura menti, horvát szülőfalujában dolgozott, majd Keszthelyen lett állatgyógyász.

dr. Ivan Krížek felvétele

– Horvát családból származom, édesanyám, Sznopek Zsuzsanna, a községi adminisztrációban, édesapám, Koósz Antal pedig a közlekedésben dolgozott. Szülőfalum környezetében ugyancsak horvát községek sorakoznak, mint például: Tótszentmárton, Tótszerdahely, Molnári, Semjénháza s valamivel arrébb, Fityeháza, Bajcsa, Petrivente és Belezna. Értésülesem szerint e községek közül néhány a Zrínyi grófok birtokaihoz tartozott.

Az általános iskolát szülőfalumban jártam ki. Horvátul nyelvoktató tanárnőm, Tislér Jolán szorgalmazásával tanultam meg, de az akkori helyi horvát tudatú közösség, a kulturális környezet is igencsak ösztönző hatással volt rám. Szüleimnek – valószínűleg már csak a horvát gyökerek miatt is – az volt a kívánságuk, hogy a továbbtanulásom horvát nyelven folytatódjék. Így kerültem a budapesti VII. kerületi Rózsák terére, a Horvát-szerb Gimnáziumba ahol, 1985-ben érettségiztem. A középiskolában a legkedvesebb tantárgyaimnak a horvát nyelvtant, a biológiát és a kémiát tartottam. Szerencsésnek tartom magam, hisz kiváló oktatóim voltak, többek között Geosits Valéria és Petres Anna tanárnő, akiknek életem végéig hálás leszek.

– Mi készítette arra, hogy ezt a hivatást válassza?

– A kívánság, hogy állatorvossá váljak, a középiskolában fogant meg bennem. Már kisgyermekként is gyakran jártam a jugoszláviai Horvát Köztársaságban, ahol jól éreztem magam, ami bizonyára a nyelvtanulásból, nyelvtudásomból is adódhatott. Érzelmileg kötődtem, már ragaszkodtam horvát gyökereimhez, s úgy képzeltem el, hogy a megszerzett állatorvosi tudással egyszerre használhatok majd a hazai horvát és a többségi magyar nemzetnek is. Miként azzal is, hogy még jobban tökéletesítem magam a standard horvát nyelvben. Úgy véltem, ezzel tartozom a magyar kormánynak, amely lehetőséget biztosított számomra rendkívüli tanulmányaimhoz a Zágrábi Állatorvosi Egyetemen. 1985-ben tettem sikeres felvételi vizsgát, s két évet töltöttem a „Sava” Hallgatói Otthonban (ma Radić Stjepan Otthon), később pedig az úgynevezett Virágos Centrumban (Cvjetno naselje) is. Allítólag példaképnek tartottak, mert tudatosan és szorgalmasan tanultam. A meg-

határozott időben, 24 éves koromban, 1991. október 4-én végeztem az egyetemen. Az állatorvosi tanulmányok a legnehezebbek közé tartoztak, igencsak sok volt a tanulnivaló, de a nehézségek ellenére is, azok az évek számomra máig a legszebbek az emlékeimben. Sok barátot szereztem, akikkel a mai napig is tartjuk a kapcsolatot. A hallgatók közül külön kiemelném Saša Kovačević urat, a Virovitica – Verocci Állatorvosi Állomás mai igazgatóját, Ivica Vujević urat, a Vrboveci Állatorvosi Állomás igazgatóját és Anđelko Gašpar urat, a gyakorlatok demonstrátorát, aki ma a Horvát Állatorvosi Kamara titkára. Ők voltak azok, akik mindig önzetlenül segítettek, amit ezúttal is nagy köszönettel emlétek.

– Az egyetemi évek után, visszatérve Magyarországra, voltak-e elhelyezkedési nehézségei?

– Nem különösebben. Sem a diplomám honosításakor, sem a munkahelyet illetően. Természetes volt, hogy az első szakmai terepet szülőfalum nyújtotta, ahol – hála Istennek – a helybeliek igen jól fogadtak. A nemzeti kisebbségi önkormányzati választások során, tanácsnokká választottak. Véleményem szerint e választások eredményeképpen megnőtt és felerősödött a magyarországi horvátság identitástudata. Az elhelyezkedést illetően persze szerencsém is volt, hogy a falvaink addigi állatorvosa, Csicsek doktor úr – aki ugyancsak horvát származású –, épp akkor lépett elő határ menti inspektorra, így meghatalmazott állatorvosként kerülhettem a helyébe. A Balaton és a Kis-Balaton közötti terület lett az enyém, Keszthelyi központtal. Két-három évig a hivatalos állatorvosi munkám mellett magánpraxist is folytattam, így nagyon sok hasznos szakmai tapasztalatra tettem szert. Kívánságom mindig is az ún. „kis praxisban” való tevékenykedés volt, s az hogy magánambulanciával rendelkezek.

Abban az időszakban kezdett kialakulni az önálló Horvátország, s erkölcsi kötelességemnek éreztem segíteni. Magam is elkötelezetten dolgoztam a Horvát Köztársaság és Magyarország közötti állatorvosi-egészségügyi egyezmény sikeres megkötése érdekében, s a Magyarországi Állatorvosi Kamara Pannon Szervezetének titkáráként, ma is segíték a két kamara együttműködésében.

Időközben, 1999-ben, beiratkoztam Budapesten az Állatorvos-tudományi Karra, s azt munka mellett 2003-ban végeztem el. Ez a négy év, a „kis praxisra” vonatkozó tanulmány nagy szolgálatomra van a kisállatok gyógyításában, de a meghatalmazott állatorvosi-egészségügyi felügyelet területén is. Munkám során harminc kilométeres körzetben igyekszem érvényt szerezni a betegségek felismerésével és megelőzésével kapcsolatos rendszabályoknak. Az előírásoknak megfelelően vért veszek a vizsgálatokhoz, a baromfi objektumokban mintapéldányokat a szalmonella-kutatáshoz, diagnosztikus anyagok mintapéldányozását, háromszoros vizsgálatot végezve a kutyák vesztségére vonatkozóan.

– *A Horvát Állatorvosi Közlönyben megjelent „Állatorvosok a diaszpórában” (Veterinari u dijaspori) című interjújában olvastuk, hogy már egyetemista korában is aktívan segítette a Magyar és a Horvát Állatorvosi Kamara együttműködését...*

– Így igaz! Részt vettem a két fél együttműködési tárgyalásain, valamint az együttműködési megállapodás megteremtésében. E munkám alapján választottak meg a Dunántúl összes állatorvosát képviselő Magyar Állatorvosi Kamara Pannon Szervezete titkárává. A háromoldalú együttműködési megállapodás aláírására, a Horvát Állatorvosi Kamara elnöke dr. Ivan Forgač, a Magyar Állatorvosi Kamara elnöke, dr. Gönczi Gábor és a MÁK Pannon Szervezet elnöke, dr. Zámboreszky Zoltán közreműködésével 2015. július 3-án került sor Vonyarcvashegyen. Az ünnepélyes eseményen részt vett a Horvát Köztársaság budapestire akkreditált rendkívüli nagykövete, dr. Gordan Grlić Radman és testvére, az Agroproteinka d. d. igazgatója, Ivica Grlić is. A megállapodás több mint tíz éves eredményes együttműködés gyümölcse, amelynek célja a két ország állatorvosi szakmájának továbbfejlesztése, a tapasztalatok állandó cseréje, az állatorvosi hivatal méltóságának emelése, továbbá közös találkozók szervezése is. Az együttműködés az Állatorvosok Európai Szövetségére (FVE) és szekcióira is kiterjed.

A Magyar Állatorvosi Kamara kiadóként is működik: a „Kamarai Állatorvos” és a „Kisállat Praxis” című folyóiratokat gondozza. Az elsőben a licenceket közöljük, az ügyeleti szolgálatokat és tagjaink szakmai továbbképzéseit szervezzük. Székhelyünk Hévíz városa. A második folyóirat az ún. „kis praxissal” összefüggő szakmai és tudományos cikkekkel jelenik meg. A szerkesztő bizottság tagjaként magam is részt veszek a munkában. Nyitottak vagyunk az együttműködésre, illetve arra, hogy fordításban, horvátul is összeállítsunk hasonló folyóiratot és terjesszük azt Horvátországban. Tavaly novemberben egy olyan szakmai összejevetelt szerveztünk Hévízen, amelyen jelen voltak a horvátországi kollégák is.

– *Úgy tudjuk, hogy Keszthelyen kisállatok gyógyítására szolgáló magánrendelővel, ambulanciával segíti a házi kedvencek egészségének helyreállítását.*

– Jól értesültek. A „kis praxis”-sal délutánonként valóban a saját, keszthelyi, Fűvészkert utcai ambulanciámban foglakozom. Berendezéséért Mártát, a feleségemet illeti a legfőbb dicséret, akinek kiváló érzéke van a belső terekhez. A feleségem asszisztensként dolgozik mellettem. Már húsz éve vagyunk házasok, 1995. június 3-án nősültem. A nejem molnári születésű horvát (leánykori neve: Dobos Márta).

Az ambulancia környezetét különösen értékelik klienseim, mert abban kellemesen érzik magukat a kedvenceikkel. Keszthelyen körülbelül harminc ezren élnek, s igen nagyszámú házi kedvencet tartanak. Attól függetlenül, hogy a városban öt ambulancia működik, klienseim létszámával elégedett vagyok.

Az Unióba történt belépés egyébként jelentősen csökkentette az állatállományt. Ez az oka, hogy az ún. „nagy praxis”-ban egyre kevesebb állatorvosi beavatkozásra van szükség, s egyedüli munkanövekedés csak a „kis praxis”-ban jelentkezik.

Dékity Markó